

بررسی گزارشات کمیته‌های "منع تبعیض نژادی" و "حذف تمامی اشکال تبعیض علیه زنان" در رابطه با کشور دانمارک

(دی ماه ۱۴۰۰)

بررسی گزارشات کمیته‌های "منع تبعیض نژادی" و "حذف تمامی اشکال تبعیض علیه زنان" در رابطه با کشور دانمارک

۱. جمع‌آوری اطلاعات:

- فقدان اطلاعات در مورد قومیت افراد مقیم دانمارک و عدم پیشرفت در راستای برخورداری تمامی گروه‌ها از حقوق مصرح در کنوانسیون، بصورت برابر و بدون تبعیض.

۲. کنوانسیون و حقوق داخلی:

- تعداد بسیار محدود موارد استفاده از مفاد کنوانسیون در دادگاه‌های داخلی.

۳. اجرای مفاد مبارزه با تبعیض نژادی و ارزیابی سیاست‌ها:

- عدم وجود یک برنامه اقدام جامع علیه نژادپرستی؛
- تفاوت فاحش در آمار موارد اعمال تبعیض نژادی که بصورت رسمی ثبت شده‌اند، در مقایسه با آماری که با تحقیق از افراد متعلق به اقلیت‌های نژادی بدست آمده است.

۴. استفاده از عبارات "غربی" و "غیر غربی":

- کاربرد عبارت "غربی" و "غیر غربی" در قوانین و سیاست‌های دولت (کمیته به کشور دانمارک توصیه کرده است تا این عبارت را از قوانین خود حذف نماید).

۵. گرینلند و جزایر فارو:

- عدم پیشرفت در گرینلند برای تصویب قانونی که تبعیض نژادی را به شیوه‌ای جامع ممنوع کند؛
- عدم وجود یک نهاد صالح برای رسیدگی به شکایات مربوط به تبعیض بر اساس نژاد، رنگ، یا ملیت و قومیت؛

کشور دانمارک در شانزدهمین حضور خود در برابر کمیته منع تبعیض نژادی در تاریخ ۲۳ و ۲۴ نوامبر ۲۰۲۱ (۲ و ۳ آذر ۱۴۰۰)، گزارش خود را به کمیته ارائه داد. کمیته نیز در نشست ۲۸۵۹ خود در تاریخ ۳۰ نوامبر ۲۰۲۱ (۹ آذر ۱۴۰۰)، ملاحظات نهایی خود در رابطه با گزارش مذکور را به تصویب رسانده و در تاریخ ۳ دسامبر ۲۰۲۱ (۱۲ آذر ۱۴۰۰) گزارش خود در رابطه با کشور دانمارک را در ۱۳ محور و ۹ صفحه منتشر نمود.

کمیته حذف تمامی اشکال تبعیض علیه زنان نیز، نهمین گزارش دوره‌ای دانمارک را در نشست‌های ۱۷۹۷، ۱۷۹۸ و ۱۷۹۹ خود در تاریخ ۲۲ تا ۲۴ فوریه ۲۰۲۱ (۴ تا ۶ اسفند ۱۳۹۹) مورد بررسی قرار داده و گزارش ملاحظات نهایی خود را در تاریخ ۹ مارس ۲۰۲۱ (۱۹ اسفند ۱۳۹۹) در ۱۱ محور و ۱۶ صفحه منتشر کرد.

از آنجا که عموماً در بخش "ابراز نگرانی‌ها"، به موارد نقض موجود در کشورها پرداخته می‌شود، و با عنایت به کاربردی بودن موارد مطروحه در این بخش، گزارش حاضر نیز به تفکیک به بیان نگرانی‌های دو کمیته در رابطه با وضعیت کشور دانمارک می‌پردازد.

الف) خلاصه گزارش کمیته "منع تبعیض نژادی"

کمیته منع تبعیض نژادی نسبت به موارد زیر در کشور دانمارک، ابراز نگرانی نموده است:

- عدم تصویب قانونی مبنی بر "منع تبعیض نژادی و اعمال برابری رفتار در بازار کار" در دولت جزایر فارو؛
- عدم پیشرفت در راستای ایجاد یک نهاد ملی حقوق بشر در جزایر فارو علیرغم دریافت توصیه در این زمینه.

۶. جرایم نفرت‌پراکنی و سخنان نفرت‌پراکنانه:

- عدم گزارش موارد جرایم ناشی از نفرت نژادی و سخنان نفرت‌پراکنانه و عدم وجود یک مکانیسم مشخص برای جمع‌آوری اطلاعات در این زمینه؛
- عدم جلوگیری قانونی از سازمان‌هایی که تبعیض نژادی را ارتقاء می‌دهند؛
- ادامه‌دار بودن گزارش‌های بحث‌های سیاسی در دولت که منجر به تبعیض و بیگانه‌هراسی می‌شود.

۷. تبعیض در بازار کار:

- عدم وجود اطلاعات در خصوص اقدامات مربوط به تقویت ادغام سایر اقلیت‌ها در بازار کار؛
- فقدان آمار رسمی از پرونده‌های مربوط به تبعیض در استخدام که خود نشان‌دهنده وجود تبعیض در این زمینه است.

۸. مراقبت‌های درمانی:

- محدود بودن دسترسی به ترجمه با کیفیت به زبان‌هایی که پناهندگان و مهاجران به آنها صحبت می‌کنند در سیستم مراقبت‌های بهداشتی و در نتیجه، تهدید حق بر سلامت افراد آسیب‌دیده.

۹. همه‌گیری ویروس کرونا:

- آسیب‌پذیری بیشتر و ابتلای بیشتر اقلیت‌های قومی به کووید ۱۹ نسبت به سایر افراد؛
- میزان پایین تر واکسیناسیون و تست کرونا برای اقلیت‌های قومی نسبت به سایر افراد.

۱۰. افراد آفریقایی تبار:

- اعمال تبعیض علیه اکثر افراد آفریقایی تبار بر اساس تحقیقات بعمل آمده از این افراد؛
- عدم ارائه اطلاعات توسط دولت دانمارک در رابطه با میزان تبعیض و حذف از جامعه علیه افراد آفریقایی تبار.

۱۱. پناهندگان و پناهجویان:

- قانون داخلی مبنی بر ضبط اموال ارزشمند پناهجویان توسط پلیس دانمارک؛
- عدم تمدید مجوز اقامت برای افراد اهل دمشق و ریف دمشق که علیرغم وجود خطر برای آنها در صورت بازگشت، دیگر از وضعیت حفاظت موقت برخوردار نیستند (نقض اصل عدم بازگشت)؛
- حمایت موثر از پناهندگان، با تصویب اصلاحیه اخیر قانون اتباع خارجی دانمارک (L226) مبنی بر تشکیل چارچوب قانونی برای انتقال فرآیند رسیدگی به درخواست پناهندگی به کشور ثالث خارج از اتحادیه اروپا.

۱۲. شهروندی:

- قوانین سختگیرانه برای اخذ شهروندی دانمارک که منجر به کاهش تعداد جوانان متولد و بزرگ شده در دولت عضو که تابعیت دانمارک را دریافت می‌کنند، شده است؛
- محرومیت از اخذ تابعیت برای افرادی با بدهی پرداخت نشده به دولت بیش از ۴۰۰ یورو، که ممکن است برای افراد در حال تحصیل مشکل آفرین باشد؛
- اصلاحات قانون تابعیت دولت عضو که طبق آن کودک متولد شده از والدین دانمارکی که به طور غیرقانونی وارد "منطقه درگیری" شده یا در آن جا ساکن است،

می‌تواند از اخذ تابعیت دانمارکی از طریق تولد محروم شود (ماده ۵).

۱۳. جبران خسارت:

- عدم آگاهی یا تمایل قربانیان تبعیض نژادی برای مراجعه به دادگاه؛
- عدم دسترسی به مترجم مجرب و آموزش دیده برای پناهندگان و مهاجران، در سیستم قضائی دانمارک.

ب) خلاصه گزارش کمیته "حذف تمامی اشکال تبعیض علیه زنان"

کمیته حذف تمامی اشکال تبعیض علیه زنان، نسبت به موارد زیر در کشور دانمارک ابراز نگرانی نموده است:

۱. چارچوب قانونی، وضعیت حقوقی کنوانسیون

و هماهنگ‌سازی قوانین با کنوانسیون:

- عدم اعمال مفاد کنوانسیون در قانون داخلی؛
- عدم تعریف جامع از تبعیض علیه زنان از جمله تبعیض مستقیم و غیر مستقیم، در محیط عمومی یا خصوصی.

۲. پیشرفت زنان:

- عدم وجود یک استراتژی بلند مدت و برنامه عمل در راستای ارتقاء حقوق زنان و برابری جنسیتی؛
- اصلاحیه سال ۲۰۱۹ در قانون برابری جنسیتی، که گزارشدهی برابری جنسیتی را از دو سال به سه سال تغییر داد، تحولی که ممکن است تأثیر منفی بر جریان‌سازی جنسیتی داشته باشد؛
- عدم وجود یک استراتژی یکپارچه کلی برای جریان‌سازی جنسیتی؛
- عدم حضور زنان در عرصه‌های مدیریتی.

۳. خشونت جنسیتی علیه زنان:

- عدم تعریف مفهوم رضایت در متن تعریف جدید تجاوز، آگاه‌سازی و آموزش ناکافی در رابطه با تعریف جدید و عدم اعمال تعریف جدید نه در گرینلند و نه در جزایر فارو؛
- افزایش خشونت مبتنی بر جنسیت علیه زنان و دختران، از جمله خشونت خانگی، به ویژه در طول همه‌گیری کووید-۱۹؛
- شیوع بالای خشونت جنسی علیه زنان دارای معلولیت، به ویژه ناتوانی‌های فکری یا روانی؛
- شیوع بالای آزار جنسی در محیط کار و سیستم آموزشی، علیرغم ابتکارات متعدد دولت برای مبارزه با این پدیده؛
- سطح بالای خشونت مبتنی بر جنسیت علیه زنان و دختران، از جمله خشونت جنسی و خانگی در گرینلند؛
- عدم ارائه داده‌های تفکیک شده در مورد خشونت مبتنی بر جنسیت علیه زنان و دختران در گرینلند و جزایر فارو، به ویژه در مورد زنان متعلق به اقلیت‌های قومی یا ملی، زنان دارای معلولیت و زنان مهاجر.

۴. قاچاق و بهره‌برداری از فحشا:

- عدم وجود اطلاعات کافی از زنان و دختران قربانی قاچاق بویژه در گرینلند و جزایر فارو؛
- آمار پایین تحقیقات و تعقیب کیفری در رابطه با موارد گزارش شده قاچاق (که ممکن است تا حدی ناشی از وجود خطر اخراج برای زنان قربانی قاچاق که فاقد مدرک یا در شرایط غیرقانونی هستند، باشد و همین موضوع، آنها را از تلاش برای دستیابی به خدمات کمک به قربانیان منصرف می‌کند)؛
- هدفگیری اینترنتی قربانیان توسط قاچاقچیان؛

- محدود و ناکافی بودن منابع انسانی، فنی و مالی برای واحد مبارزه با قاچاق در اداره جرایم خشونت‌آمیز پلیس کپنهاگ.

۵. مشارکت در عرصه سیاسی و عمومی:

- رکود نمایندگی و حضور سیاسی زنان (تنها ۷ نفر از ۲۰ وزیر و ۱۳ درصد شهرداران دانمارک زن هستند)؛
- خودداری زنان از مشارکت در عرصه سیاسی و عمومی، از جمله در مناظره‌های عمومی آنلاین، بدلیل وجود تبعیض جنسی و زن ستیزی در عرصه عمومی و سیاسی.

۶. تابعیت:

- کودکان، از جمله دختران، که بدون تابعیت در دانمارک به دنیا آمده‌اند، باید قبل از رسیدن به بزرگسالی برای تابعیت درخواست دهند؛
- زنان و دخترانی که مهاجران نسل دوم و نسل سوم هستند، راه‌های محدودی برای اخذ تابعیت دانمارک دارند.

۷. تحصیلات:

- تداوم تفکیک جنسیتی در آموزش در تمام سطوح و تعداد کم زنان و دخترانی که رشته‌های تحصیلی و مسیرهای شغلی غیر سنتی را انتخاب می‌کنند؛
- تعداد کم زنان در پست‌های دانشگاهی سطح بالا؛
- فقدان آموزش منظم در مورد سلامت جنسی و باروری؛
- تعداد نسبتاً کم کودکان دارای معلولیت، از جمله دختران، که تحصیلات مدرسه و حرفه یا دانشگاه را به پایان می‌رسانند؛
- نرخ ترک تحصیل بالاتر از متوسط برای افراد فوق‌الذکر، به دلیل تلاش‌های ناکافی برای بهبود ادغام آنها با سایرین.

۸. اشتغال:

- وجود اختلاف دستمزد بین زنان و مردان؛
- عدم وجود شفافیت در روش تعیین "بهره-وری" بدلیل فقدان یک تعریف قانونی از این مفهوم؛
- محدودیت دسترسی به اطلاعاتی که بر اساس آن زنان می‌توانند متوجه شوند آیا حق "دریافت حقوق برابر در ازای بهره‌وری برابر" آنها نقض شده است یا خیر؛
- مرخصی زایمان طولانی‌تر برای زنان نسبت به مردان؛
- خطر تبعیض جنسیتی در تبلیغات و شیوه‌های استخدام در بازار کار، به ویژه علیه زنان متعلق به گروه‌های محروم و به حاشیه رانده شده؛
- مشارکت پایین زنان مهاجر در بازار کار و عدم وجود اطلاعات در زمینه مشارکت زنان دارای معلولیت، که در سال ۲۰۱۶، ۵۰٪ گزارش شده بود.

۹. بهداشت و سلامت:

- بالاترین میزان بروز همه انواع سرطان‌ها در اروپا؛
- درصد بسیار پایین زنان دارای معلولیت در غربالگری رایگان ملی سرطان دهانه رحم یا پستان؛
- شیوع بالای خودکشی یا تلاش برای خودکشی، از جمله میان دختران، در گرینلند؛
- آمار بالای سقط جنین و شیوع بالای بیماری‌های مقاربتی در میان زنان و دختران در گرینلند؛
- امکان جرم‌انگاری زنان در جزایر فارو که به دنبال سقط جنین هستند و از دسترسی یکسان به خدمات سلامت جنسی و باروری از جمله خدمات سقط جنین ایمن، به اندازه

زنان در دانمارک و گرینلند برخوردار نیستند. این امر باعث می‌شود برخی از زنان در جزایر فارو برای سقط جنین به دانمارک سفر کنند یا اینکه ادعا کنند بیمار روانی هستند و نمی‌توانند از کودک مراقبت نمایند.

۱۰. توانمندسازی اقتصادی زنان:

- تفاوت بین مردان و زنان در اقتصاد دیجیتال و هوش مصنوعی، که مانع از توانمندسازی زنان شده و منبع جدیدی از تبعیض ساختاری تلقی می‌شود؛
- آوارگی احتمالی زنان از سرزمین‌هایشان، بدلیل ادامه و گسترش استخراج کربن و منابع معدنی و همچنین پروژه‌های زیربنایی بزرگ در گرینلند؛
- تعلق تنها ۵ درصد از زمین‌های کشاورزی به زنان.

۱۱. ازدواج و روابط خانوادگی:

- الزام زنان دارای وضعیت حمایت موقت به انتظار تا سه سال برای پیوستن مجدد به خانواده، بر اساس اصلاحات قانونی اخیر؛
- احتمال از دست دادن وضعیت اقامت برای زنان مطلقه‌ای که قبل از طلاق، وضعیت اقامت خود را بر اساس رویه پیوستن به خانواده بدست آورده بودند.